

Закон України

Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі

Цей Закон визначає особливості правового регулювання приватизації державного майна в агропромисловому комплексі.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство про приватизацію

Приватизація майна в агропромисловому комплексі здійснюється відповідно до законодавства України з питань приватизації з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Згідно з цим Законом здійснюється приватизація майна підприємств та організацій, для яких основними видами діяльності є виробництво сільськогосподарської продукції, продукції рибного та лісового господарства, їх переробка і реалізація, виконання робіт та надання послуг сільськогосподарським товаровиробникам.

Розділ II ПРИВАТИЗАЦІЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВ, ЯКІ ПЕРЕРОБЛЯЮТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ СИРОВИНУ ТА ВИКОНУЮТЬ РОБОТИ І НАДАЮТЬ ПОСЛУГИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ТОВАРОВИРОБНИКАМ

Стаття 2. Спосіб приватизації

Приватизація майна підприємств харчової промисловості, які переробляють сільськогосподарську сировину, борошномельно-круп'яної та комбікормової промисловості, а також сервісних, будівельних, фіrmових торговельних, інших несільськогосподарських підприємств та організацій агропромислового комплексу, які виконують роботи і надають послуги сільськогосподарським товаровиробникам незалежно від вартості об'єктів приватизації (але не менше необхідної для створення статутного капіталу акціонерного товариства згідно з законодавством України), здійснюється шляхом перетворення їх у акціонерні товариства у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України. При цьому зберігається профільність, технологічна єдність виробництва та цілісність майнових комплексів і технологій.

У разі якщо вартість майна підприємств (організацій), зазначених у частині першій цієї статті, є недостатньою для формування статутного капіталу акціонерного товариства, приватизація їх майна здійснюється відповідно до порядку, встановленого Фондом державного майна України. При цьому господарське товариство, створене працівниками таких підприємств (організацій), має першочергове право на викуп майна.

У разі відмови працівників зазначених підприємств (організацій) від першочергового права на викуп майна приватизується на конкурентних засадах.

Стаття 3. Пільги на придбання акцій

Право на пільгове придбання акцій, сума номінальної вартості яких становить 45 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, мають працівники підприємств (організацій), майно яких приватизується, а також прирівняні до них особи: колишні працівники таких підприємств (організацій), які вийшли на пенсію, звільнені у зв'язку із скороченням чисельності або штату і не працюють з моменту звільнення в інших суб'єктів господарювання різних форм власності, особи, які мають право відповідно до законодавства повернутися на попереднє місце роботи на зазначеному підприємстві (організації), працівники, які втратили працездатність у зв'язку з трудовим каліцитвом або професійним захворюванням, а також працівники соціально-культурних та лікувально-оздоровчих закладів, що приватизуються у складі підприємств (організацій), на балансі яких вони перебувають.

Ціна однієї акції для пільгового продажу, передбаченого частиною першою цієї статті, встановлюється на рівні половини номінальної вартості акції.

Недержавним сільськогосподарським підприємствам (організаціям) передається безоплатно 51 відсоток акцій підприємств (організацій), що приватизуються.

У плані приватизації підприємств (організацій), що переробляють сільськогосподарську сировину, виконують роботи і надають послуги сільськогосподарським товаровиробникам, передбачається відповідна квота для діючих радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств для подальшої їх передачі після приватизації.

Строк розміщення акцій для діючих радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, зазначених у плані розміщення акцій, не повинен перевищувати десяти місяців з дня початку їх розміщення. Акції, що безоплатно не передані протягом десяти місяців, підлягають перерозподілу у двомісячний строк серед товаровиробників, які отримали акції під час початкового розподілу, в порядку, визначеному статтею 4 цього Закону.

Якщо підприємства (організації), що приватизуються, не уклали договори із сільськогосподарськими підприємствами, пільга, передбачена частиною третьою цієї статті, не надається.

Стаття 4. Порядок розподілу акцій

Розподіл акцій між державними та недержавними сільськогосподарськими підприємствами (організаціями) здійснюється пропорційно кількості сировини, зданої на об'єкт приватизації, обсягу виконаних робіт і наданих послуг у середньому за п'ять років, що передують року приватизації, а для тих, що існують менше п'яти років, - за час їх діяльності.

Акції, які не були розміщені на пільгових умовах протягом одного року з дня початку їх продажу, реалізуються на загальних підставах відповідно до законодавства України.

Розділ III ПРИВАТИЗАЦІЯ МАЙНА РАДГОСПІВ ТА ІНШИХ ДЕРЖАВНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Стаття 5. Спосіб приватизації майна

Приватизація майна радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств здійснюється шляхом перетворення їх у колективні сільськогосподарські підприємства або у акціонерні товариства за рішенням загальних зборів (зборів уповноважених).

Стаття 6. Безоплатна передача частки державного майна (акцій)

Працівникам підприємства (організації), що приватизується, та прирівняним до них відповідно до частини першої статті З цього Закону особам безоплатно надається частка державного майна (акцій), розмір якої визначається як добуток вартості майна, що припадає на одного працівника недержавного сільськогосподарського підприємства області (Автономної Республіки Крим), на кількість працівників підприємства, що приватизується, та прирівняних до них осіб. Вартість майна, що припадає на одного працівника недержавного сільськогосподарського підприємства області (Автономної Республіки Крим), визначається один раз на рік на початку року на підставі статистичної звітності за попередній рік.

Безоплатна передача частки державного майна (акцій) здійснюється в разі перетворення в процесі приватизації радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств у колективні сільськогосподарські підприємства або в акціонерні товариства на підставі договору безоплатної передачі, який укладається з урахуванням законодавства з питань оподаткування.

Розподіл безоплатно переданого майна (акцій) між працівниками здійснюється відповідно до трудової участі за рішенням загальних зборів (зборів уповноважених).

Стаття 7. Приватизація частки державного майна (акцій), що залишилася після безоплатної його (їх) передачі

Приватизація частки державного майна (акцій), що залишилася після безоплатної його (їх) передачі, здійснюється за кошти.

Право на першочергове придбання частки державного майна (акцій) за кошти мають працівники радгоспу або іншого державного сільськогосподарського підприємства та прирівняні до них особи.

Якщо після використання працівниками радгоспу або іншого державного сільськогосподарського підприємства, що приватизується, права на придбання державного майна (акцій) за кошти залишається невикупленою частка державного майна (акцій), державний орган

приватизації за згодою загальних зборів (зборів уповноважених) передає працівникам залишки майна (акцій) для придбання за власні кошти з розстрочкою платежу до п'яти років з урахуванням індексу інфляції, визначеного спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики з укладенням відповідного договору. У разі якщо індекс інфляції в будь-якому місяці становить менш як 1, для розрахунку береться його значення, що дорівнює 1.

У разі неподання протоколу загальних зборів (зборів уповноважених) протягом одного місяця з дня отримання від державного органу приватизації повідомлення про право на придбання частки державного майна (акцій) працівники та прирівняні до них особи втрачають право на пільгу, зазначену в частині третьій цієї статті.

У разі відсутності згоди загальних зборів (зборів уповноважених) на придбання майна з розстрочкою платежу державний орган приватизації приймає рішення про перетворення цього підприємства в акціонерне товариство на умовах і в порядку, передбачених статтями 6 і 7 цього Закону. При цьому право на придбання акцій на пільгових умовах за кошти, крім членів трудового колективу та прирівняніх до них осіб, мають члени сімей трудового колективу радгоспу або іншого державного сільськогосподарського підприємства, які проживають разом з ними, та особи, зайняті в соціальній сфері в селі.

Після реалізації членами трудового колективу та прирівняніми до них особами їх права на безоплатне отримання акцій, пільгове придбання акцій за кошти, а також права викупу акцій з розстрочкою платежу нереалізовані державні акції приватизуються на загальних підставах відповідно до законодавства.

Стаття 8. Приватизація майна державних сільськогосподарських підприємств, створених на базі колгоспів та міжгосподарських підприємств

Приватизація майна радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, створених на базі колгоспів без викупу державою їх майна, які за період своєї діяльності не одержували бюджетних коштів для придбання основних фондів і будівництва, здійснюється шляхом перетворення їх за рішенням загальних зборів (зборів уповноважених) у колективні сільськогосподарські підприємства або акціонерні товариства з наступною безоплатною передачею майна працівникам підприємств засновників.

У разі використання бюджетних коштів на зазначені цілі створена за їх рахунок частка майна приватизується на умовах і в порядку, передбачених статтями 6 і 7 цього Закону. Оцінка вартості придбаних основних фондів і будівництва об'єктів за рахунок бюджетних коштів зазначених підприємств здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Якщо частка державного майна (акцій), розмір якої визначається відповідно до частини першої статті 6 цього Закону, перевищує загальну вартість об'єкта, що приватизується, все майно, в тому числі й те, що створене за рахунок бюджетних коштів, передається працівникам підприємства на безоплатній основі.

Приватизація майна радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, що були створені на базі міжгосподарських підприємств, заснованих колгоспами і радгоспами без викупу державою їх майна, які за період своєї діяльності не одержували бюджетних коштів для придбання основних фондів і будівництва, здійснюється шляхом перетворення їх у акціонерні товариства з наступною безоплатною передачею акцій цих товариств засновникам міжгосподарського підприємства.

У разі використання бюджетних коштів на зазначені цілі створена за їх рахунок частка майна приватизується на умовах і в порядку, передбачених частиною другою цієї статті.

У порядку, передбаченому цією статтею, приватизуються сільськогосподарські підприємства, приватизація яких розпочата до прийняття цього Закону.

У разі неподання протягом одного місяця з моменту надходження повідомлення від державного органу приватизації про прийняте рішення щодо приватизації радгоспу або іншого державного сільськогосподарського підприємства копії рішення відповідного органу виконавчої влади про утворення такого радгоспу (підприємства) та умов передачі його майна до державної власності, а також довідки відповідного органу, що здійснює управління державним майном, про обсяг бюджетних коштів, витрачених для придбання (введення в дію) основних фондів, або про їх невикористання на зазначені цілі в порядку, встановленому законодавством, державний орган приватизації приймає рішення про приватизацію майна радгоспу або іншого державного сільськогосподарського підприємства відповідно до статей 5-7 цього Закону.

Стаття 9. Приватизація майна сільськогосподарських підприємств, які спеціалізуються на вирощуванні багаторічних насаджень

Приватизація майна сільськогосподарських підприємств, які спеціалізуються на вирощуванні багаторічних насаджень (хміль, ефіроолійні та лікарські рослини), здійснюється шляхом перетворення їх у акціонерні товариства на умовах і в порядку, передбачених статтями 6 і 7 цього Закону. При цьому акції на суму вартості зазначених багаторічних насаджень тимчасово залишаються у власності держави у розмірі не менше 25 відсотків.

Приватизація майна державних сільськогосподарських підприємств, що виробляють вино та інші алкогольні напої, здійснюється шляхом перетворення їх у акціонерні товариства із збереженням у власності держави майна структурних підрозділів по виробництву готових алкогольних напоїв з урахуванням вимог, передбачених статтями 6 і 7 цього Закону.

Стаття 10. Приватизація майна в зоні відселення

Приватизація майна радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, які знаходяться у зоні гарантованого добровільного відселення внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції та в зонах відселення у зв'язку з державними і громадськими потребами, незалежно від джерел його придання, здійснюється шляхом перетворення їх у колективні сільськогосподарські підприємства з безоплатною передачею майна їх працівникам.

Якщо відселення у визначені строки не проведено відповідними державними органами, то громадяни, які проживають у зоні відселення і зазнали обмежень у правах землекористування та користування жилими приміщеннями, мають право на одержання грошової компенсації в розмірах та у порядку, визначених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Приватизація майна радгоспів-технікумів і дослідних господарств

Приватизація майна дослідних господарств, експериментальних виробництв, проектно-конструкторських та інших підприємств, підпорядкованих навчальним та науково-дослідним установам, радгоспів-технікумів здійснюється на підставі рішення Кабінету Міністрів України шляхом перетворення їх в акціонерні товариства. При цьому частка державного майна (акцій) повинна становити не менше 51 відсотка загальної вартості майна.

Розділ IV ПРИВАТИЗАЦІЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ РИБНОЇ ГАЛУЗІ

Стаття 12. Приватизація майна рибних господарств

Приватизація майна рибних господарств (рибокомбінатів, рибоводно-меліоративних станцій, нерестово-вирошних рибницьких господарств), які спеціалізуються на вирощуванні рибопосадкового матеріалу та товарної риби у ставках, басейнах, лиманах та інших внутрішніх водоймах, здійснюється шляхом перетворення їх у колективні господарства або у акціонерні товариства на умовах, передбачених статтями 5, 6 і 7 цього Закону. При цьому повинні забезпечуватися технологічна єдність виробництва та цілісність майнових комплексів.

Стаття 13. Приватизація майна підприємств та організацій, що обслуговують рибні господарства

Приватизація майна комбікормових заводів, що виготовляють спеціальні рибні корми, підприємств, де виготовляється обладнання для рибництва та знаряддя лову, пересувних механізованих колон, які спеціалізуються на будівництві та ремонті рибогосподарських об'єктів, здійснюється на умовах, передбачених статтями 2, 3 і 4 цього Закону.

Стаття 14. Приватизація майна переробних підприємств та об'єктів океанічного рибопромислового флоту

Приватизація майна рибокомбінатів і рибозаводів по переробці океанічної (морської) сировини та об'єктів океанічного рибопромислового флоту здійснюється шляхом перетворення їх у відкриті акціонерні товариства у порядку, встановленому законодавством України.

Розділ V ПРИВАТИЗАЦІЯ МАЙНА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Стаття 15. Спосіб приватизації

Приватизація майна переробних підприємств лісового господарства незалежно від вартості їх майна (але не менше необхідної для створення статутного капіталу акціонерного товариства

згідно з законодавством України) проводиться шляхом перетворення їх у акціонерні товариства у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16. Порядок розподілу акцій

Розподіл акцій переробних підприємств лісового господарства з метою їх продажу працівникам підприємств лісовідведення, лісорозведення і охорони лісу здійснюється пропорційно до обсягу сировини, зданої на об'єкт приватизації, виконаних робіт і наданих послуг у середньому за п'ять років, що передують року приватизації, а ті, що існують менше п'яти років, - за час їх діяльності.

При цьому ціна продажу однієї акції для працівників зазначених підприємств встановлюється на рівні половини номінальної вартості акції.

Розділ VI ІНШІ ПИТАННЯ ПРИВАТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

Стаття 17. Приватизація об'єктів незавершеного будівництва

Об'єкти незавершеного будівництва агропромислового комплексу, які не були приватизовані відповідно до законодавства України з питань приватизації, можуть передаватися органами приватизації сільськогосподарським підприємствам (у тому числі недержавним) для завершення їх будівництва з наступним пріоритетним правом викупу працівниками зазначених підприємств частки державного майна цих об'єктів.

Стаття 18. Термін збереження спеціалізації підприємств, що приватизуються

У разі приватизації підприємств харчової промисловості, які переробляють сільськогосподарську сировину, борошномельно-круп'яної та комбікормової промисловості, а також сервісних, будівельних, фіrmових торговельних, інших несільськогосподарських підприємств та організацій агропромислового комплексу, які виконують роботи і надають послуги сільськогосподарським товаровиробникам, радгоспам та іншим державним сільськогосподарським підприємствам і підприємствам рибного та лісового господарства, передбачається збереження їх виробничої спеціалізації протягом не менш як 10 років.

Стаття 19. Використання об'єктів соціально-побутового призначення

У процесі приватизації майна державних підприємств, зазначених у статтях 2, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13 і 15 цього Закону, об'єкти соціально-побутового призначення, інженерні мережі та споруди комунального господарства, включаючи побудовані за рахунок коштів фонду соціального розвитку, передаються органами приватизації в комунальну власність за згодою власників підприємств.

Заклади фізкультурно-спортивного призначення можуть передаватися на таких же умовах, без зміни їх профілю, сільським спортивним товариствам.

Стаття 20. Приватизація часток (паїв) держави в майні підприємств та інших суб'єктів господарювання, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності

Приватизація часток (паїв) держави в майні підприємств та інших суб'єктів господарювання, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності та визначених статтями 2, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13 і 15 цього Закону, здійснюється шляхом перетворення їх в акціонерні товариства на умовах і в порядку, передбачених статтями 3, 6 і 7 цього Закону, якщо інше не передбачено їх установчими документами.

У разі якщо розмір частки (паю), що належить державі, становить менш як 25 відсотків вартості майна суб'єкта господарювання, заснованого на базі об'єднання майна різних форм власності, приватизація державної частки (паю) у майні такого підприємства здійснюється шляхом перетворення такого підприємства у відповідне господарське товариство за рішенням зборів засновників (учасників). При цьому засновники (учасники) підприємства мають право на першочергове придбання державної частки (паю).

Стаття 21. Перетворення підприємств, створених шляхом викупу державного майна, зданого в оренду, у акціонерні товариства

Підприємства, створені шляхом викупу державного майна, зданого в оренду, зазначені в статтях 2, 13 і 15 цього Закону, які мають або мали прямі договірні зв'язки із сільськогосподарськими товаровиробниками, підлягають перетворенню за рішенням зборів учасників товариства у акціонерні товариства. При цьому для продажу сільськогосподарським

товаровиробникам, які є для зазначених підприємств або акціонерних товариств постачальниками сировини, споживачами робіт і послуг, у порядку, передбаченому статтями 3 і 4 цього Закону, здійснюються додатковий випуск акцій та їх продаж для того, щоб загальна кількість акцій для сільськогосподарських товаровиробників становила не менше 51 відсотка статутного капіталу.

Оплата акцій може здійснюватися в порядку взаєморозрахунків між акціонерним товариством та сільськогосподарськими підприємствами за здану продукцію (виконані роботи, надані послуги).

Продаж додаткового випуску акцій здійснюється протягом шести місяців, а кошти, одержані акціонерним товариством від їх реалізації, спрямовуються на збільшення статутного капіталу.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку забезпечує реєстрацію випуску акцій та проспекту їх емісії, зазначених у статтях 2, 13, 15 і 21 цього Закону, у порядку, встановленому законодавством України. При цьому державне мито за реєстрацію інформації про випуск акцій не справляється.

Стаття 22. Використання коштів, одержаних від приватизації майна підприємств агропромислового комплексу

Кошти, одержані від приватизації майна підприємств агропромислового комплексу, спрямовуються до позабюджетного фонду приватизації і використовуються для нарощування виробництва продукції, модернізації і технічного переозброєння приватизованих підприємств агропромислового комплексу, створення нових робочих місць у цій галузі та для покриття витрат, пов'язаних з проведенням приватизації.

Стаття 23. Порядок приватизації майна окремих радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств

Приватизація майна радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств на безоплатній основі відповідно до статей 6, 8 і 10 цього Закону здійснюється за прискореною процедурою.

{Частину другу статті 23 виключено на підставі Закону № 5462-VI від 16.10.2012}

Оцінка майна здійснюється на підставі даних балансу на початок відповідного року та за результатами останньої повної інвентаризації майна підприємства.

Стаття 24. Використання аудиторських послуг та оплата за посвідчення договорів купівлі-продажу майна під час його приватизації

Проведення аудиту під час приватизації радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств не є обов'язковим.

Керівники та головні бухгалтери підприємств, що приватизуються, несуть відповідальність за достовірність даних, на підставі яких здійснюється оцінка вартості об'єктів приватизації відповідно до законодавства України.

При проведенні аудиту об'єкта приватизації оплата послуг аудитора відноситься на затрати виробництва.

За посвідчення договорів купівлі-продажу майна радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств у зв'язку з його приватизацією державне мито справляється в розмірі 0,001 відсотка вартості майна, що приватизується.

Стаття 25. Приватизація підприємств та організацій агропромислового комплексу, що здійснюється на підставі рішення Кабінету Міністрів України

На підставі рішення Кабінету Міністрів України приватизуються:

холодильники, об'єкти складського господарства, призначені для постійного розміщення державних резервів;

підприємства цукрової та олійно-жирової промисловості;

хлібокомбінати, хлібозаводи, макаронні фабрики, хлібоприймальні і хлібозаготівельні підприємства, елеватори, реалізаційні бази, хлібні бази, комбінати хлібопродуктів, млинзаводи, експедиції із захисту хлібопродуктів, ремонтно-механічні майстерні (заводи), контори матеріально-технічного постачання галузі хлібопродуктів;

машиновипробувальні станції, дослідні заводи сільськогосподарського машинобудування;

насінницькі, племінні заводи та підприємства, радгоспи-заводи, а також державні сільськогосподарські підприємства, що виробляють вино та інші готові алкогольні напої, і державні сільськогосподарські підприємства, які спеціалізуються на вирощуванні багаторічних насаджень (хміль, сади, виноградники, крім тих, що належать до комунальної власності, ефіроолійні та лікарські рослини), кінні заводи, іподроми та державні заводські конюшні, селекційно-гібридні центри, радгоспи-технікуми, дослідні господарства навчальних та науково-дослідних закладів, установ та організацій;

об'єкти океанічного рибопромислового флоту, рибні підприємства з переробки океанічної (морської) сировини та рибні господарства (рибокомбінати, рибоводно-меліоративні станції, нерестово-вирошні господарства), а також холодильники місткістю понад дві тисячі тонн для одночасного зберігання рибопродукції.

Приватизація зазначених підприємств та організацій агропромислового комплексу здійснюється шляхом перетворення їх в акціонерні товариства, крім тих, вартості майна яких недостатньо для формування статутного капіталу акціонерного товариства. При цьому у статутному капіталі товариств першочергово визначається пакет акцій, що тимчасово залишається у власності держави, а решта акцій розміщується з наданням пільг, передбачених статтями 3, 6, 7 і 8 цього Закону.

Стаття 26. Управління часткою державного майна (акцій)

Частка майна (акцій), що залишається у власності держави під час приватизації підприємств агропромислового комплексу, передається в управління органам, уповноваженим управляти державним майном.

Стаття 27. Приватизація майна підсобних сільських господарств підприємств, установ та організацій

Майно підсобних сільських господарств підприємств, установ та організацій або створених на базі сільськогосподарських підприємств структурних підрозділів підприємств, установ та організацій, за рішенням трудових колективів цих господарств (підрозділів), приватизується на умовах, передбачених статтями 5, 6, 7 і 8 цього Закону.

Стаття 28. Заключні положення

Визнати таким, що втратив чинність, Декрет Кабінету Міністрів України від 17 травня 1993 року № 51-93 "Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 27, ст.293).

Президент України

Л.КУЧМА

**м. Київ
10 липня 1996 року
№ 290/96-ВР**